

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

30 septembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecători

Covalenco Elena

Diaconu Iurie

a examinat admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către inculpatul Lungu Marian prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 aprilie 2015, în cauza penală privindu-l pe

Lungu Marian Vasile, născut la 08 mai 1990, originar și domiciliat în România, mun. Oltenița, jud. Călărași str. Macului nr. 1 bl. Turol sc. A, et. 1 ap.33

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 19.11.2014-16.01.2015
2. instanța de apel: 05.02.2015-17.04.2015
3. instanța de recurs: 02.07.2015 - 30.09.2015

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 16 ianuarie 2015, în procedura judecării pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Lungu Marian Vasile a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 186 alin. (5) Cod penal, la 7 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

A fost admisă parțial acțiunea civilă înaintată de partea civilă Ceochina Doina, fiind dispusă încasarea din contul lui Lungu Marian Vasile în beneficiul lui Ceochina Doina, prejudiciul material în suma de 56.405 euro în valută națională conform cursului valutar al BNM la data executării hotărârii și a sumei de 5.000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

2. Potrivit sentinței, s-a constatat că Lungu M. la 01 octombrie 2014, în perioada de timp de la orele 07:00 până la ora 11:00, acționând cu scopul sustragerii bunurilor altei persoane, deteriorând ușa de termopan, a pătruns în casa nr. 3 amplasată pe str. Suveranității, or. Sîngera, mun. Chișinău, de unde a sustras pe ascuns bani în sumă de 305 euro, ceea ce conform ratei oficiale de schimb valutar stabilite de BNM constituie 5.607,52 lei; 5 ceasuri bărbătești de model „Ulise Nardyn” cu valoarea totală de 32.000 euro ceea ce conform ratei oficiale de schimb valutar stabilite de BNM constituie 58.8329,60 lei; un ceas bărbătesc de model „Omega Speed Mașter” în

valoare de 4.000 euro ceea ce conform ratei oficiale de schimb valutar stabilite de BNM constituie 73.541,20 lei, un ceas bărbătesc de model „Pinaider” în valoare de 3.000 euro ceea ce conform ratei oficiale de schimb valutar stabilite de BNM constituie 55.155,90 lei; 20 de ceasuri de model „Swatch” în valoare de 2.000 euro ceea ce conform ratei oficiale de schimb valutar stabilite de BNM constituie 36.770,60 lei; un ceas bărbătesc de model „Locman” în valoare de 500 euro ceea ce conform ratei oficiale de schimb valutar stabilite de BNM constituie 9.192,65 lei; un ceas bărbătesc de model „Roebelin- Grauf” în valoare de 150 euro ceea ce conform ratei oficiale de schimb valutar stabilite de BNM constituie 2.757,80 lei; un set de ustensile pentru igiena unghiilor în valoare de 80 euro ceea ce conform ratei oficiale de schimb valutar stabilite de BNM constituie 1.470,82 lei; un breloc pentru chei cu ceas integrat de model „Ferrari” cu valoarea de 100 euro ceea ce conform ratei oficiale de schimb valutar stabilite de BNM constituie 1.838,53 lei, un portmoneu de model „Cartier” în valoare de 2.000 euro ceea ce conform ratei oficiale de schimb valutar stabilite de BNM constituie 36.770,60 lei, o brichetă de model „Cartier” în valoare de 700 euro ceea ce conform ratei oficiale de schimb valutar stabilite de BNM constituie 12.869,71 lei, o brichetă de model „Dupont” în valoare de 1.000 euro ceea ce conform ratei oficiale de schimb valutar stabilite de BNM constituie 18.385,30 lei, două centuri pentru bărbați de model „Cartier” în valoare totală de 1.000 euro ceea ce conform ratei oficiale de schimb valutar stabilite de BNM constituie 18.385,30 lei, un portmoneu de model „Cartier” în valoare de 1.500 euro ceea ce conform ratei oficiale de schimb valutar stabilite de BNM constituie 27.577,95 lei, o geantă de model „Louis Vuiton” în valoare de 800 euro ceea ce conform ratei oficiale de schimb valutar stabilite de BNM constituie 14.708,24 lei, monede din aur cu diamante în număr de 11 bucăți sub formă de lire italiene, în valoare totală de 8.250 euro ceea ce conform ratei oficiale de schimb valutar stabilite de BNM constituie 151.678,73 lei, bijuterii din aur și anume două perechi de cercei, 4 inele, două lăncișoare cu pandantive în valoare totală de 2.000 euro ceea ce conform ratei oficiale de schimb valutar stabilite de BNM constituie 36.770,60 lei; un lanț din aur alb cu iconița „Maicii Domnului” cu valoarea de 300 euro ceea ce conform ratei oficiale de schimb valutar stabilite de BNM constituie 5.515,59 lei; un telefon mobil de model „Black Bery” în care se afla cartela SIM: 068064106 în valoare de 300 euro ceea ce conform ratei oficiale de schimb valutar stabilite de BNM constituie 5.515,59 lei, un telefon mobil de model Samsung GT C3520” cu IMEI: 358264053399721 în valoare de 50 euro ceea ce conform ratei oficiale de schimb valutar stabilite de BNM constituie 919,27 lei, un „PSP SIP VITA” în valoare de 200 euro ceea ce conform ratei oficiale de schimb valutar stabilite de BNM constituie 3.677,06 lei, bunuri și bani care aparțineau familiei Ceochină, după care cu bunurile sustrase a părăsit locul comiterii faptei, astfel cauzându-i părții vătămate Ceochină Doina pagubă materială

considerabilă în sumă totală de 60.235 euro, ce conform ratelor oficiale de schimb al BNM constituie suma de 1.107.438,55 lei.

Acțiunile lui Lungu Marian-Vasile au fost încadrate în baza art. 186 alin. (5) Cod penal, *furtul, adică, sustragere pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșite prin pătrundere în domiciliu și cu cauzarea de daune în proporții deosebit de mari.*

3. Sentința a fost atacată cu apel de către:

3.1. Avocatul Micu Andrei în numele inculpatului, prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatului sa-i fie stabilită pedeapsă cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

3.2. Inculpat care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă conform art. 186 alin. (2) Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 aprilie 2015, au fost admise apelurile declarate, casată sentința în partea aplicării pedepsei și pronunțată o nouă hotărâre potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță, prin care Lungu M.a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (5) Cod penal, stabilindu-i pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani 8 luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

5. În motivarea soluției sale, instanța de apel a menționat că până la faza judecării apelurilor, inculpatul a recuperat o parte din prejudiciul material și totodată și-a manifestat regretul față de cele comise. Aceste circumstanțe, instanța de apel le-a considerat atenuante și de rând cu celelalte circumstanțe atenuante stabilind inculpatului o pedeapsă mai blândă.

Referitor la argumentul avocatului, privind aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, instanța de apel ținând cont de personalitatea inculpatului, comportamentul lui și felul în care a comis infracțiunea l-a respins ca fiind neîntemeiat, stabilindu-i o pedeapsă echitabilă.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recursuri ordinare de către inculpat la data de 24 aprilie 2015, 30 aprilie 2015 și 04 iunie 2015, prin care solicită casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri prin care să-i fie stabilită o pedeapsă neprivativă de libertate cu aplicarea art. 90 Cod penal, invocând că:

- a comis o singură faptă de furt, recunoscând vina integral, căindu-se sincer, solicitând examinarea cauzei în procedura art. 364¹ Cod de procedură penală;
- potrivit jurisprudenței Republicii Moldova în cazuri similare au fost aplicate pedepse neprivative de libertate, chiar și unor persoane cu numeroase antecedente penale;
- partea vătămată a declarat că nu are pretenții, retrăgându-și acțiunea civilă întemeiat, acest lucru aducând în speța dată la pierderea gravității faptei și implicit

schimbării situației, fapta urmând a fi recalificată conform art. 186 alin. (2) Cod penal;

- la stabilirea pedepsei instanța de apel nu a acordat deplină eficiență circumstanțelor excepționale prevăzute de art. 79 alin. (1) Cod penal, și circumstanțelor atenuante prevăzute de art. 76 alin. (2) Cod penal.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, au depus referințe privind opina sa asupra recursurilor declarate:

7.1. Procurorul care a solicitat respingerea acestora ca inadmisibile, deoarece recurentul nu a indicat în ce constă problema de drept de importanță generală abordată în cauză.

7.2. Partea vătămată, Ceochina Doina care a solicitat, ca inculpatului sa-i fie stabilită o pedeapsă neprivativă de libertate.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor declarate, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestor, ca fiind vădit neîntemeiate din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sânt vădit neîntemeiate.

Recurentul în recursul său nu a făcut trimitere la un careva temei concret prevăzut de art. 427 Cod de procedură penală, însă din textul recursului, Colegiul întrevede că autorul semnalează temeiul pentru recurs prevăzut la pct. 10), 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, ce prevede că, *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale; faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită*

La analiza prezenței temeiului de casare invocat și anume - *faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită*, instanța de recurs notează că, e necesar de a ține cont de fapta săvârșită și cum aceasta a fost stabilită de către prima instanță și cea de apel, și dacă această faptă a fost încadrată în norma penală corect, iar dacă injust fapta s-a încadrat într-o altă normă penală, rezultă că acesteia i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Instanța de recurs este în drept să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, dar va ține seama de starea de fapt deja constatată prin hotărârea judecătorească definitivă.

Așadar, având în vedere argumentele recurentului la pretinsa eroare de drept la care se referă, precum că instanța de apel nu a dat o apreciere cuvenită tuturor probelor, și anume, că partea vătămată nu are pretenții materiale, retrăgându-și acțiunea civilă, considerând astfel că acțiunile sale urmau a fi recalificate din

prevederile art. 186 alin. (5) Cod penal în prevederile art. 186 alin. (2) Cod penal. Colegiul, verificând materialele dosarului constată că la judecarea apelului, instanța a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, adoptând o soluție corectă de calificare a acțiunilor inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate, corespunzătoare cumulului de probe administrat. Probele prezentate atât de partea acuzării, cât și argumentele părții apărării, au fost nemijlocit verificate suplimentar în ședințele de judecată în condițiile art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală și, totodată au fost just apreciate prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării reciproce, în baza cărora s-au stabilit cu certitudine că inculpatul, a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 186 alin. (5) Cod penal și anume, *furt, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșită prin pătrundere în domiciliu și cu cauzare de daune în proporții deosebit de mari.*

Privitor la alegațiile inculpatului în ce privește încadrarea acțiunilor sale în baza art. 186 alin. (2) Cod penal, Colegiul menționează, că obiectul material al sustragerii depășește valoarea a 5.000 unități convenționale, acțiuni ce se încadrează în prevederile din alin. (5) al art. 186 Cod penal și care potrivit art. 16 alin. (4) Cod penal se clasifică ca infracțiune gravă. Prin urmare retragerea acțiunii civile de către partea vătămată nu schimbă situația la încadrarea juridică a acțiunilor săvârșite de inculpat.

Totodată, instanța de recurs constată că, în prezenta speță nu și-a găsit confirmarea nici temeiul pentru recurs semnalat de către inculpat și prevăzut la pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, recurentul criticând hotărârea dată în partea pedepsei și anume consideră că prezența unui șir de circumstanțe atenuante, permite aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

Colegiul, consideră că temeiul pentru recurs semnalat de recurent nu este incident în prezenta cauză, iar instanța de apel și-a motivat just soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei inculpatului, stabilite conform sancțiunii articolului imputat acestuia.

Prin urmare, în cazul săvârșirii unei infracțiuni instanța de judecată este singură în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis acea infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării acestei operațiuni, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei în cadrul operațiunii de individualizare a acesteia.

Conform principiului individualizării răspunderii penale și pedepsei penale, în coraport cu criteriile generale de individualizare a pedepsei prevăzute la art. 75 alin. (1) Cod penal, instanța de judecată aplică pedeapsă luând în considerare caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, motivul și scopul celor comise, persoana

celui vinovat, caracterul și mărimea daunei prejudiciabile, circumstanțele ce atenuează sau agravează răspunderea, ținându-se cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Instanța de recurs reține că inculpatul a fost condamnat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (5) Cod penal, iar cauza fost examinată în procedura judecării pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în conformitate cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, având în vedere prezența circumstanțelor atenuante stabilite de prima instanță – recunoașterea vinei și căința sinceră.

Totodată, Colegiul notează că, instanțele de judecată trebuie să asigure aplicarea măsurilor aspre de pedeapsă față de persoanele adulte care au săvârșit infracțiuni grave, deosebit de grave și excepțional de grave.

La fel, Colegiul penal specifică că potrivit alin. (1) art. 90 Cod penal, *dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numai deocamdată în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și termenul de probă.* Așa dar, din conținutul normei enunțate, rezultă că instanța de judecată poate dispune suspendare condiționată a executării pedepsei, în caz că va considera necesar, adică din sensul acestei norme această prevedere poartă un caracter facultativ și nu unul imperativ.

În opinia Colegiului penal, instanța de apel întemeiat a reținut, conform art. 76 alin. (1) lit. e) Cod penal, ca circumstanță atenuantă – recuperarea parțială a daunei materiale cauzate părții vătămate. Prin urmare această instanță, ținând cont și de prevederile art. 78 alin. (1) lit. a) Cod penal, în coraport cu dispozițiile art. 364¹ Cod de procedură penală a stabilit inculpatului minimul pedepsei cu închisoare prevăzut la articolul corespunzător din Partea specială a prezentului cod, reducând o treime din pedeapsă. Așadar, instanța de recurs remarcă, că circumstanțele atenuante - căința sinceră și recunoașterea vinei au atras incidența procedurii simplificate în baza art. 364¹ Cod de procedură penală, la cererea inculpatului, iar circumstanța atenuantă – recuperarea parțială a prejudiciului material a avut ca efect aplicarea prevederilor art. 78 Cod penal, în cumul cu alte circumstanțe reținute de către instanța de apel. În consecință, circumstanțele atenuante sus menționate nu pot fi valorificate și ca circumstanțe atenuante pentru aplicarea art. 90 Cod penal, deoarece ar însemna că aceleași situații de drept să i se acorde o dublă valență juridică.

Așadar, Colegiul consideră, că instanța de apel just a conchis că nu sânt suficiente împrejurări pentru a aplica o pedeapsă condiționată cu suspendare

conform art. 90 alin. (1) Cod penal, mai mult ca atât că inculpatul a săvârșit o infracțiune gravă, fiind comisă prin varianta agravată a acesteia, a săvârșit o infracțiune cu intenție, în urma căreia a cauzat un prejudiciu material deosebit de mare părții vătămate.

Cu referire la argumentul privind neaplicarea prevederilor art. 79 Cod penal, Colegiul remarcă, că în spiritul acestei norme penale, se înțelege că trebuie să existe ori în împrejurările în care s-a derulat fapta infracțională, ori în datele privind personalitatea infractorului, circumstanțe, împrejurări, particularități, situații sau stări de lucruri, care constituie excepție de la starea obișnuită a lor ori a personalității inculpatului. Împrejurările obișnuite sânt cele care predomină și caracterizează majoritatea cetățenilor și nu pot fi considerate excepționale. Ca excepționale, instanța urmează să stabilească astfel de împrejurări care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei, precum și date privind personalitatea făptuitorului (grad de invaliditate -I, II (persoana cu dizabilități severe și accentuate), merite deosebite față de societate, alte circumstanțe de importanța majoră), stipulări menționate în pct. 11 al Hotărârii Plenului CSJ nr. 8 din 11 noiembrie 2013 *Cu privire la unele chestiuni ce vizează individualizarea pedepsei penale*. Așadar analizând lucrările dosarului, instanța de recurs atestă că în prezenta speță nu au fost stabilite careva circumstanțe ce ar fi incidente celor excepționale în sensul art. 79 Cod penal, din care motiv consideră argumentul invocat ca neîntemeiat și declarativ.

Având în vedere toate împrejurările cauzei, instanța de recurs consideră, că pedeapsa de 4 ani 8 luni închisoare, stabilită în sarcina inculpatului, cu reducere a 1/3 din limitele de pedeapsă prevăzute de lege, în conformitate cu art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală și modalitatea de executare a acesteia, în viziunea Colegiului a fost individualizată corect și în așa fel încât acesta să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare, iar aplicarea unei pedepse mai blânde, poate încuraja pe viitor săvârșirea altor infracțiuni.

Referitor la argumentul recurentului, precum că jurisprudența instanțelor de judecată a Republicii Moldova indică un număr mare de cazuri similare unde au fost aplicate pedepse non-privative de libertate, chiar și unor persoane cu numeroase antecedente penale, Colegiul notează, că inculpatul nu face referire la practica unificată a Curții Supreme de Justiție dar indică un șir de hotărâri a instanțelor de fond care nu este cunoscut dacă au devenit irevocabile, astfel instanța de recurs îl consideră insuficient în prezența speței de a răsturna soluția instanței de apel și consideră întemeiate concluziile acestei instanțe. La fel, instanța de recurs conchide că instanța de apel la aplicarea pedepsei inculpatului a argumentat prin gravitatea infracțiunii comise de către inculpat și urmările prejudiciabile survenite.

În aceste condiții, Colegiul penal, consideră că n-a fost constatată prezența în speța examinată a careva erori de drept, ce ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate.

Având ca reper cele menționate, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către inculpatul Lungu Marian Vasile ca fiind vădit neîntemeiate.

9. În conformitate cu art. 432 alin. (1)-(2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către inculpatul Lungu Marian, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 aprilie 2015, în cauza penală privindu-l pe **Lungu Marian Vasile**, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la data de 28 octombrie 2015.

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecător

Covalenco Elena

Judecător

Diaconu Iurie